

SUZANA KLARK

PIRANEZI

S engleskog prevela

Vesna Stojković

**Čarobna
knjiga**

Za Kolina

„Ja sam veliki naučnik, čarobnjak, posvećenik koji *izvodi* ogled. Razume se da su mi potrebni ispitanici *na kojima ću ga izvesti*.“

Čarobnjakov sestrić, K. S. Luis

„Zovu me filozofom ili naučnikom ili antropologom. Ja nisam ništa od toga. Ja sam anamneziolog. Proučavam ono što je zaboravljeno. Naslućujem ono što je potpuno nestalo. Ja radim sa odsustvima, sa tišinama, sa neobičnim prazninama između stvari. Ja sam zapravo pre čarobnjak nego bilo šta drugo.“

Lorens Arn-Sejls, intervju u
Tajnom vrtu, maj 1976.

SADRŽAJ:

PRVI DEO: PIRANEZI	9
DRUGI DEO: DRUGI	27
TREĆI DEO: PROROK	91
ČETVRTI DEO: 16	133
PETI DEO: VALENTAJN KETERLI	183
ŠESTI DEO: TALAS	197
SEDMI DEO: METJU ROUZ SORENSEN ..	241

PRVI DEO

PIRANEZI

Kada je Mesec izašao u Trećoj Severnoj Dvorani, otišao sam u Deveto Predvorje*

ZAPIS ZA PRVI DAN PETOG MESECA U GODINI KADA SU ALBATROSI DOŠLI U JUGOZAPADNE DVORANE

Kada je Mesec izašao u Trećoj Severnoj Dvorani, otišao sam u Deveto Predvorje da prisustvujem sjedinjavanju tri Plime. To je nešto što se dešava jednom u osam godina.

Deveto Predvorje je neobično zbog tri velika Stepeništa koja se u njemu nalaze. Duž njegovih Zidova postrojene su Statue, na stotine njih, Niz za Nizom, uzdižući se u daleke visine.

Peo sam se uz Zapadni Zid dok nisam stigao do Statue Žene sa košnicom, petnaest metara iznad Pločnika. Žena je dva ili tri puta viša od mene, a Košnica je prekrivena mermernim Pčelama veličine mog palca. Jedna Pčela joj – od ovoga uvek osetim blagu mučninu – gmiže preko levog Oka. Ugurao sam se u Ženinu nišu i čekao dok nisam čuo tutnjanje Plima u Donjim Dvoranama i osetio kako Zidovi vibriraju od siline onoga što će se dogoditi.

Prvo je došla Plima iz Dalekoistočnih Dvorana. Ova Plima se bez siline uspela uz Najistočnije Stepenište. Nije imala nikakvu boju, a njene Vode bile su dubine jedva do članka.

* Upotreba velikih slova namerno odstupa od pravopisnih pravila zarad postizanja specifičnog stilskog efekta koji je autorka načinila u originalu, a koji smo želeli da prenesemo u prevodu. (Prim. urednika)

Prostrla je sivo ogledalo po Pločniku, čija je površina bila prošarana prugama mlečne Pene.

Zatim je došla Plima iz Zapadnih Dvorana. Ova Plima protutnjala je uz Najzapadnije Stepenište i uz silovit Prasak udarila o Istočni Zid, tako da su se sve Statue zatresle. Njena pena bila je bela poput starih ribljih kostiju, a njene uskomešane dubine kalajne. Kroz nekoliko sekundi njene Vode nadošle su do visine struka Prvog Niza Statua.

Poslednja je došla Plima iz Severnih Dvorana. Nahrupila je uz centralno Stepenište, ispunivši Predvorje eksplozijom svetlucave, ledenobeke Pene. Bio sam natopljen i zaslepljen. Kada sam ponovo mogao da vidim, Vode su u slapovima padale niz Statue. Tada sam shvatio da sam pogrešno procenio jačinu Druge i Treće Plime. Visoki Vrh Vode podigao se ka mestu gde sam čučao. Ogromna Vodena Šaka posegla je da me dohvati sa Zida. Obavio sam rukama noge Žene sa košnicom i molio se Kući da me zaštiti. Vode su me preplavile i na trenutak sam bio okružen čudnom tišinom koja dolazi kada te More zapljusne i zaguši sopstvene zvukove. Mislio sam da ću umreti, ili da ću biti zbrisan u Neznane Dvorane, daleko od naleta i brujanja Poznatih Plima. Očajnički sam se držao za Statuu.

A onda, kako je došlo, tako je iznenada i prošlo. Sjedinjene Plime nahrupile su u susedne Dvorane. Čuo sam grmljavinu i prasak kada su Plime udarile u Zidove. Vode u Devetom Predvorju brzo su opadale, dok na kraju nisu jedva pokrivala podnožja Prvog Niza Statua.

Shvatio sam da držim nešto u ruci. Raširio sam dlan i otkrio mermerni Prst sa neke Daleke Statue koji su Plime stavile tu.

Lepota Kuće je neizmerna; njena Dobrota beskrajna.

Opis Sveta

ZAPIS ZA SEDMI DAN PETOG MESECA U GODINI KADA SU ALBATROSI DOŠLI U JUGOZAPADNE DVORANE

Rešen sam da za života istražim što više mogu Sveta. Sa tom namerom, otputovao sam čak do Devetsto šezdesete Dvorane na zapad, Osamsto devedesete Dvorane na sever i Sedamsto šezdeset osme Dvorane na jug. Popeo sam se do Gornjih Dvorana, gde se Oblaci kreću polako u povorci, a Statue iznenada pojavljuju iz Izmaglice. Istražio sam Potopljene Dvorane, gde su Mračne vode prekrivene lokvanjima. Video sam Zapuštene Dvorane istoka, gde su Tavanice, Podovi – ponekad čak i Zidovi! – urušeni, a tminu probijaju zraci sivog Svetla.

Na svim ovim mestima stajao sam na Ulazima i gledao pred sebe. Nisam video nikakvu naznaku da se Svet bliži kraju, već samo pravilno nizanje Dvorana i Hodnika u Daljinu.

Nijedna Dvorana, nijedno Predvorje, nijedno Stepenište nije bez svojih Statua. U većini Dvorana one prekrivaju svaki raspoloživi prostor, mada ćete tu i tamo naći Prazno podnožje stuba, Nišu ili Crkveni svod, pa čak i prazan prostor na Zidu inače načičkanom Statuama. Ova Odsustva su na svoj način tajanstvena kao i same Statue.

Primetio sam da, dok su Statue u određenoj Dvorani manje-više ujednačene veličine, među Dvoranama postoje značajne varijacije. Na nekim mestima figure su dva ili tri puta više od Ljudskih bića, na drugima manje-više u prirodnoj čovekovo veličini, a u nekima pak sežu do mojih ramena. U Potopljenim

Dvoranama nalaze se Statue koje su džinovske – visoke od petnaest do dvadeset metara – ali one su izuzeci.

Započeo sam Katalog u kome nameravam da zabeležim Položaj, Veličinu i Temu svake Statue i sve ostale zanimljive pojedinosti. Do sada sam završio Prvu i Drugu Jugozapadnu Dvoranu i radim na Trećoj. Ponekad mi se malo zavrti u glavi od neizmernosti ovog zadatka, ali kao naučniku i istraživaču dužnost mi je da posvedočim Velelepnosti Sveta.

Prozori na Kući gledaju na Velika Dvorišta, gola, prazna mesta popločana kamenom. Dvorišta najčešće imaju četiri strane, mada ćete tu i tamo naići na neko sa šest, osam, pa čak i – ova su prilično neobična i sumorna – dvorišta sa tri strane.

Izvan Kuće postoje samo Nebeska tela: Sunce, Mesec i Zvezde.

Kuća ima tri Nivoa. Donje Dvorane su Oblast Plima; njihovi Prozori – gledani sa drugog kraja Dvorišta – sivo-zeleni su od nemirnih Voda i poprskani belom Penom. Donje Dvorane obezbeđuju hranu u vidu ribe, ljuskara i morske vegetacije.

Gornje Dvorane su, kao što sam već rekao, Oblast Oblaka; njihovi prozori su sivo-beli i zamagljeni. Ponekad ćete videti čitav niz Prozora iznenada osvetljenih bleskom munje. Gornje Dvorane daju Svežu vodu, koja se rasipa po Predvorjima u obliku Kiše i teče u Rečicama niz Zidove i Stepeništa.

Između ova dva (uglavnom nenastanjena) Nivoa su Središnje Dvorane, koje su Oblast ptica i ljudi. Divna Uređenost Kuće je ono što nam daje Život.

Jutros sam pogledao kroz Prozor u Osamnaestoj Jugoistočnoj Dvorani. Na drugoj strani Dvorišta video sam Drugog kako gleda kroz Prozor. Prozor je bio visok i mračan; plemenita glava

Drugog, sa visokim čelom i uredno potkresanom bradom, bila je uokvirena u jednom Uglu. Bio je odlutao u misli, kao što se često dešavalo. Mahnuo sam mu. Nije me video. Mahnuo sam upadljivije. Skakao sam žustro u mestu. Ali Prozora na Kući je mnogo i nije me video.

Spisak ljudi koji su ikada živeli i šta se o njima zna

ZAPIS ZA DESETI DAN PETOG MESECA U GODINI KADA SU ALBATROSI DOŠLI U JUGOZAPADNE DVORANE

Od početka Sveta, izvesno je da je postojalo petnaestoro ljudi. Moguće je da ih je bilo više; ali ja sam naučnik i moram da se rukovodim dokazima. Od petnaestoro ljudi čije je postojanje dokazivo, samo Ja i Drugi sada živimo.

Sada ću da imenujem tih petnaestoro ljudi i da, gde je to bitno, navedem njihov položaj.

Prva osoba: Ja

Verujem da imam između trideset i trideset pet godina. Vitak sam i visok otprilike 183 centimetra.

Druga Osoba: Drugi

Cenim da Drugi ima između pedeset i šezdeset godina. Visok je otprilike 188 centimetara i vitak je poput mene. Snažan je i u dobroj formi za svoje godine. Koža mu je svetlomaslinaste boje. Kratka kosa i brkovi su tamnosmeđi. Ima prosedu, gotovo belu bradu, koja je uredno potkresana i blago zašiljena.

Kosti njegove lobanje su posebno fine, visokih aristokratskih jagodica i visokog, upečatljivog čela. Odaje utisak prijatne ali veoma uzdržane osobe, posvećene umnom životu.

On je naučnik kao i ja i jedino preostalo ljudsko biće pored mene, tako da, prirodno, veoma cenim njegovo prijateljstvo.

Drugi veruje da je negde u Svetu sakriveno Veliko i Tajno Znanje, koje će nam podariti ogromne moći kada ga otkrijemo. Nije sasvim siguran od čega se to Znanje sastoji, ali više puta je natuknuo da bi moglo da uključuje sledeće:

1. da pobedimo Smrt i postanemo besmrtni
2. da putem telepatije saznamo šta drugi ljudi misle
3. da se preobrazimo u orlove i letimo kroz Vazduh
4. da se preobrazimo u ribe i plivamo kroz Plime
5. da pomeramo predmete samo pomoću misli
6. da ugasimo i ponovo upalimo Sunce i Zvezde
7. da vladamo nižim umovima i potčinimo ih svojoj volji

Drugi i ja marljivo tragamo za ovim Znanjem. Sastajemo se dvaput nedeljno (utorkom i petkom) da razgovaramo o svom poslu. Drugi pedantno organizuje svoje vreme i nikada ne dopušta da naši sastanci traju duže od jednog sata.

Ako mu je potrebno moje prisustvo, doziva: „Piranezi!“, dok ne dođem.

Piranezi. Tako me zove.

Što je čudno jer, koliko se sećam, to nije moje ime.

Treća Osoba: Čovek sa Kutijom za Keksa

Čovek sa Kutijom za Keksa je kostur koji živi u Praznoj Niši u Trećoj Severozapadnoj Dvorani. Kostu su raspoređene na poseban način: duge kosti slične veličine sakupljene su i uvezane zajedno užetom napravljenim od morske trave. Sa desne strane je stavljena lobanja, a sa leve kutija za kekse u kojoj su sve sitne kosti – kosti na prstima ruku i nogu, kičmeni pršljenovi, itd. Kutija za kekse je crvena. Na njoj je slika kekse i natpis: *Huntley Palmers and Family Circle*.

Kada sam prvi put otkrio Čoveka sa Kutijom za Keksa, uže od morske trave je bilo sparušeno i raspalo se, pa je bio u priličnom neredu. Napravio sam novo uže od riblje kože i ponovo uvezao njegove kosti. Sada je ponovo uredno složen.

Četvrta Osoba: Skrivena Osoba

Jednog dana, pre tri godine, popeo sam se Stepenicama do Trećeg Predvorja. Otkrivši da je Oblak napustio tu Oblast Gornjih Dvorana i da su one blistave, jasne i obasjane Suncem, odlučio sam da nastavim da istražujem. U jednoj od Dvorana, onoj smeštenoj odmah iznad Osamnaeste Severoistočne Dvorane) našao sam delimično urušeni kostur uguran u uski prostor između podnožja stuba i Zida. Po trenutnom rasporedu kostiju, verujem da je prvobitno bio u sedećem položaju, s kolenima privučenim uz bradu. Nisam mogao da utvrdim pol. Ako izvadim kosti da ih proučim, ne bih mogao ponovo da ih vratim unutra.

Od Pete do Petnaeste Osobe: Ljudi iz Niše.

Ljudi iz Niše su svi poput skeleta. Kostu su im poređane jedne do drugih na Praznom Postolju u Najsevernijoj Niši Četrnaeste Jugozapadne Dvorane.

Oprezno sam utvrdio da su tri kostura ženska, a tri muška, a tu je još četiri čiji pol ne mogu sa sigurnošću da utvrdim. Jedan od njih sam nazvao Čovek sa Ribljom Kožom. Kostur Čoveka sa Ribljom Kožom je nepotpun i mnoge od kostiju su dosta istrošene delovanjem Plime. Neke su jedva nešto više od oblutaka kosti. Na krajevima nekih od njih napravljene su male rupe sa delićima riblje kože. Iz ovoga izvodim nekoliko zaključaka:

1. kostur Čoveka sa Ribljom Kožom je stariji od ostalih
2. kostur Čoveka sa Ribljom Kožom je nekada bio postavljen drugačije, njegove kosti su bile povezane kaiševima od riblje kože, ali je s vremenom koža propala.
3. ljudi koji su došli posle Čoveka sa Ribljom Kožom (verovatno Ljudi iz Niše) toliko su visoko cenili ljudski život da su strpljivo sakupili njegove kosti i položili ga sa sopstvenim mrtvima

Pitanje: kada osetim da ću umreti, da li treba da odem i legnem sa Ljudima iz Niše? Cenim da ima prostora za još četiri odrasle osobe. Iako sam mlad i do moje Smrti će (nadajmo se) proći još dosta vremena, zamislio sam se nad ovim.

Još jedan kostur leži pored Ljudi iz Niše (mada se ovaj ne računa kao jedan od ljudi koji su živeli). To su ostaci stvorenja dugog otprilike 50 centimetara, sa repom otprilike iste dužine kao i njegovo telo. Uporedio sam kosti sa različitim Stvorenjima prikazanim na Statuama i verujem da pripadaju majmunu. Nikada nisam video živog majmuna u Kući.

Petnaesta Osoba: Savijeno Dete

Savijeno Dete je kostur. Verujem da je ženski i star otprilike sedam godina. Postavljena je na Prazno postolje u Šestoj Jugoistočnoj Dvorani. Kolena su joj privučena do brade, rukama je obgrlila kolena, glava joj je pognuta. Oko vrata joj je ogrlica od koralnih perli i ribljih kostiju.

Mnogo sam razmišljao o tome u kakvoj je vezi ovo dete sa mnom. Na Svetu živimo (kao što sam već objasnio) samo Ja i Drugi, i obojica smo muškarci. Kako će na Svetu biti Stanovnika kada obojica umremo? Moje je uverenje da Svet (ili, ako želite, Kuća, pošto su to dvoje praktično jedno te isto) želi jednog stanovnika za Sebe, da bude svedok njegove Lepote i prima njegovo milosrđe. Pretpostavio sam da je namera Kuće bila da Savijeno Dete bude moja Žena, ali se dogodilo nešto da to spreči. Otkako mi je sinula ova misao, nekako mi se činilo ispravnim da sa njom podelim ono što imam.

Posećujem sve Mrtve, ali posebno Savijeno Dete. Donosim im hranu, vodu i lokvanje iz Potopljenih Dvorana. Razgovaram sa njima, pričam im šta sam radio i opisujem sva Čuda koja sam video u Kući. Tako znaju da nisu sami.

Samo ja to radim. Drugi to ne radi. Koliko znam, on nije religiozan.

Šesnaesta Osoba

A Ti? Ko si Ti? Za koga pišem? Da li si ti Putnik koji je prevario Plime i prešao Slomljene Spratove i Razrušeno Stepenište kako bi stigao do ovih Dvorana? Ili si možda neko ko nastanjuje moje Dvorane mnogo nakon što sam ja mrtav?

Moji Dnevnici

ZAPIS ZA SEDAMNAESTI DAN PETOG MESECA U GODINI KADA SU ALBATROSI DOŠLI U JUGOZAPADNE DVORANE

Zapisujem ono što primećujem u svoje beležnice. Radim ovo iz dva razloga. Prvi je to što Pisanje usađuje navike preciznosti i brižljivosti. Drugi je da sačuvam sve znanje koje posedujem za tebe, Šesnaestu Osobu. Svoje beležnice držim u smeđoj kožnoj kurirskoj torbi; torba je obično smeštena u praznom prostoru iza Statue Anđela uhvaćenog u Ružinom Grmu u Severoistočnom uglu Druge Severne Dvorane. Tu držim i svoj sat, koji mi treba utorkom i petkom kada idem da se vidim sa Drugim u deset sati. (Drugim danima trudim se da ne nosim sat, iz straha da u njega ne uđe Morska Voda i ne ošteti mehanizam.)

Jedna od mojih beležnica je moja Tabela Plima. Unutra beležim Vreme i Obim Plime i Oseke i proračunavam buduće Plime. Druga Beležnica je moj Katalog Statua. U ostalima

vodim Dnevnik u koji zapisujem svoje misli i sećanja i beležim svoje dane. Do sada je moj Dnevnik ispunio devet beležnica; ovo je deseta. Sve su numerisane i na većini stoji datum na koji se odnose.

Br. 1 je obeležena sa *Decembar 2011. –jun 2012.*

Br. 2 je obeležena sa *Jun 2012. –novembar 2012.*

Br. 3 je prvobitno bila obeležena sa *Novembar 2012,* ali ovo je u nekom trenutku precrtano i izmenjeno u *Od tridesetog dana u Dvanaestom mesecu u godini plaća i jadikovanja, do četvrtog dana Sedmog meseca u godini kada sam otkrio Koralne dvorane*

I u Br. 2 i u Br. 3 postoje praznine na mestima gde su istrgnute stranice. Razmišljao sam šta bi mogao biti razlog ovome i pokušao da zamislim ko je to mogao da uradi, ali još nisam došao do nekog zaključka.

Br. 4 je obeležena sa *Od desetog dana Sedmog meseca u godini kada sam otkrio Koralne dvorane, do devetog dana Četvrtog meseca u godini kada sam imenovao Sazvežđa*

Br. 5 je obeležena sa *Od petnaestog dana Četvrtog meseca u godini kada sam imenovao Sazvežđa, do tridesetog dana Devetog meseca u godini kada sam prebrojao i imenovao Mrtve*

Br. 6 je obeležena sa *Od prvog dana Desetog meseca u godini kada sam prebrojao i imenovao Mrtve, do četrnaestog dana Drugog meseca u godini kada su se Tavanice u Dvadesetj i Dvadeset prvog Dvorani srušile*

Br. 7 je obeležena sa *Od sedamnaestog dana Drugog meseca u godini kada su se Tavanice u Dvadesetj i Dvadeset prvoj Severoistočnoj Dvorani srušile*

Br. 8 je obeležena sa *Od prvog dana godine kada sam otputovao do Devetsto šezdesete Dvorane, do petnaestog dana Desetog meseca iste godine*

Br. 9 je obeležena sa *Od šesnaestog dana Desetog meseca u godini kada sam otputovao do Devetsto šezdesete Zapadne Dvorane, do četvrtog dana Petog meseca u godini kada su Albatrosi došli do Jugozapadnih Dvorana*

Ovaj Dnevnik (Br. 10) počet je Petog dana Šestog meseca u Godini kada je Albatros došao u Jugozapadne Dvorane.

Jedan od nedostataka vođenja dnevnika jeste to što je teško ponovo naći važne zapise i zato je moj običaj da koristim jednu beležnicu kao indeks za sve ostale. U ovoj beležnici sam odredio izvestan broj stranica svakom slovu alfabeta (više stranica za uobičajenija slova, na primer A i B; manje za slova koja se ređe javljaju, na primer Nj i Ć). Pod svakim slovom navodim unose po predmetu i gde se u mom Dnevniku mogu naći.

Pročitavši ono što sam upravo napisao, shvatio sam nešto. Upotrebio sam dva sistema da numerišem godine. Kako to ranije nisam primetio?

Postupio sam pogrešno. Potreban je samo jedan sistem numerisanja. Dva uvode zabunu, neizvesnost, sumnju i zbrku. (I estetski su nedopadljivi.)

U skladu sa prvim sistemom, imenovao sam dve godine, 2011. i 2012. Ovo mi deluje prilično pešački. Takođe, ne sećam se šta se dogodilo pre dve hiljade godina, što me je navelo da pomislim da bi ta godina bila dobra početna tačka. Po drugom sistemu, dao sam godinama imena kao što su „Godina kada sam imenovao Sazvežđa“ i „Godina kada sam prebrojao i imenovao Mrtve“. Ovo mi se mnogo više sviđa. Svakoj godini daje sopstveni karakter. Ovaj sistem ću od sada koristiti.

Statue

ZAPIS ZA OSAMNAESTI DAN PETOG MESECA U GODINI KADA SU ALBATROSI DOŠLI U JUGOZAPADNE DVORANE

Ima Statua koje volim više od drugih. Jedna od njih je Žena sa košnicom.

Druga – možda Statua koju volim iznad svih – stoji kod Vrata između Pete i Četvrte Severozapadne Dvorane. To je Statua Fauna, stvorenja koje je polučovek, polukoza, sa glavom obraslom bujnim loknama. Blago se osmehuje, sa kažiprstom na usnama. Uvek sam imao osećaj da želi nešto da mi kaže, ili možda da me na nešto upozori: *Tiho!* kao da govori. *Budi oprezan!* Ali nikada nisam saznao kakva je to opasnost mogla da preti. Sanjao sam ga jednom; stajao je u šumi prekrivenoj snegom i razgovarao sa ženskim detetom.

Statua Gorile, koja stoji u Petoj Severnoj Dvorani, uvek mi privuče pažnju. Predstavljen je kako čuči, naginje se napred i oslanja se na svoje Moćne Ruke i Pesnice. Njegovo lice me

opčinjava. Njegovo Veliko Čelo zaklanja njegove Oči i kod čoveka bi ovaj izraz nazvali mrštenjem, ali kod Gorile on izgleda znači baš suprotno. Gorila predstavlja mnogo toga, između ostalog Mir, Spokoj, Snagu i Izdržljivost.

Ima još mnogo drugih koje volim – Dečak koji svira Činele, Slon koji nosi Zamak, Dva Kralja koja igraju Šah. Poslednja koju ću pomenuti nije zapravo omiljena. To je pre Statua, ili – da budem precizniji – par Statua, koje mi privuku pažnju kad god ih vidim. Dve statue stoje s leve odnosno desne strane Istočnih Vrata Prve Zapadne Dvorane. Visoke su otprilike šest metara i imaju dva neobična obeležja: prvo, mnogo su veće od ostalih Statua u Prvoj Zapadnoj Dvorani; drugo, nedovršene su. Njihovi Trupovi izbijaju od struka iz Zida; Ruke im posežu nazad da se snažno odgurnu; Mišići su im nabrekli od napora, a lica su im zgrčena. Nije ih ugodno posmatrati. Kao da trpe bol, upinjući se da se rode; njihov trud je možda beskoristan, ali one ne odustaju. Na glavama su im raskošni rogovi, pa sam ih nazvao Rogati Divovi. Predstavljaju Stremljenje i Borbu protiv Bedne Sudbine.

Da li time što neke Statue volim više od drugih pokazujem nepoštovanje prema Kući? Ponekad Sebi postavljam to pitanje. Verujem da sama Kuća podjednako voli i blagosilja sve što je stvorila. Da li bi trebalo da pokušam isto i ja? A ipak, istovremeno vidim da je u ljudskoj prirodi da nešto voli više od nečeg drugog, da nešto smatra značajnijim od nečeg drugog.

***

Da li drveće postoji?

ZAPIS ZA DEVETNAESTI DAN PETOG MESECA U GODINI KADA SU ALBATROSI DOŠLI U JUGOZAPADNE DVORANE

Mnogo toga je poznato. Jednom – pre možda šest ili sedam meseci – video sam jarkožutu mrlju kako pluta na blagoj Plimi ispod Četvrte Zapadne Dvorane. Ne shvatajući šta bi to moglo da bude, zagazio sam u Vode i uhvatio je. Bio je to list, veoma lep, sa oblim ivicama koje su se na oba kraja sužavale u špic. Naravno, moguće je da je to bio deo nekakve morske vegetacije koju nikada nisam video, ali sumnjam. Tekstura je delovala pogrešno. Njena površina je odbijala Vodu, poput nečeg što je zamišljeno da živi u Vazduhu.